

Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Informácia zo zasadnutia konaného dňa 17. septembra 2014

- Rokovanie výboru otvoril novomenovaný minister školstva, vedy, výskumu a športu SR a predseda výboru, Peter Pellegrini, ktorý ocenil snahu a výsledky práce výboru vo vzťahu k príprave podkladového materiálu za MŠVVaŠ SR pre Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v SR (ďalej len „Stratégia“). Predstavil cieľ zasadnutia, ktorým bolo prerokovanie znenia Stratégie a pripomienok výboru k nej. Zároveň zdôraznil, že vzdelávanie a výchova v oblasti ľudských práv sú pre MŠVVaŠ SR prioritou a predstavujú oblasť, ktorej sa, aj vzhľadom na súčasný vývoj v spoločnosti, treba venovať.
- Výbor vzal na vedomie informáciu o priebehu a záveroch predchádzajúcich zasadnutí Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť v dňoch 6.6.2014 a 26.6.2014, ktorých predmetom bolo prerokovanie a pripomienkovanie Stratégie a na ktorých bolo vznesených množstvo pripomienok a zásadných pripomienok. V nadväznosti na zasadnutie rady dňa 26.6.2014, kedy sa pripomienkovala Stratégia po medzirezortnom pripomienkovom konaní, požiadal minister zahraničných vecí a európskych záležitostí a predseda rady o posunutie termínu predloženia Stratégie na rokovanie vlády SR z dôvodu konania ďalších rokovaní s jednotlivými subjektmi a rezortmi, ktoré vzniesli zásadné pripomienky k Stratégii.
- Výbor ďalej vzal na vedomie informáciu o priebehu rokovaní k aktuálnej verzii Stratégie v priebehu mesiacov august a september 2014 k pripomienkam, ktoré boli vznesené v rámci MPK. Spolu sa konalo vyše 30 rokovaní so subjektmi, ktoré si v rámci MPK uplatnili zásadné pripomienky. Pripomienkovanie sa však netýkalo príloh k Stratégii, ktoré sú jej informatívnou súčasťou a neboli ani predmetom MPK vzhľadom k tomu, že boli podpísané štatutármi z vecne príslušných ministerstiev. Z toho dôvodu sa o nich ďalej nediskutovalo s tým, že sú odsúhlasené gestormi jednotlivých ľudskoprávných tém, ktorým sa Stratégia venuje. Na rokovaní v auguste bola ale dohodnutá ďalšia špecifikácia príloh z dôvodu ich doterajšieho informatívneho charakteru a pripomienky 13 členov a členiek rady zastupujúcich občiansku spoločnosť a akademickú obec v súvislosti s tým, že by mali byť rámcami pre tvorbu a implementáciu verejných politík. Aj po rokovaníach pretrváva v niektorých oblastiach rozpor (MŠVVaŠ SR zaslalo MZVaEZ list, že trvá na rozporoch, ktoré neboli odstránené a týkajú sa celoštátnej komisie pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a k demokratickému občianstvu a plánu výchovy a vzdelávania k ľudským právam) a niektoré otázky zostávajú otvorené, preto je materiál stále vo fáze prípravy a aktuálna verzia Stratégie nebola postúpená ešte ani členom a členkám rady.

- V rámci rokovaní mala významné zastúpenie pripomienka venovaná tomu, akým spôsobom bude vytvorená celoštátna komisia pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a k demokratickému občianstvu a následne celoštátny plán výchovy a vzdelávania k ľudským právam. Podľa predstaviteľov a predstaviteľiek občianskej spoločnosti a akademickej obce by v rámci Stratégie mala byť táto oblasť medzirezortná až nadrezortná, s prierezovým charakterom. Zodpovednosť za komisiu by mal niesť iný orgán než MŠVVaŠ SR, vhodné by bolo, aby išlo o orgán, ktorý by mal kompetencie v oblasti ľudských práv.
- Cieľom rokovaní bola aj rovina implementácie Stratégie. Na rokovaníach sa dohodol časový rámec Stratégie do roku 2020, pričom každé dva roky by sa aktualizovala a priebežne by sa monitorovalo a vyhodnocovalo jej napĺňanie, s celkovým vyhodnotením výsledkov v roku 2020.
- Výbor prijal Uznesenie č. 2/2014 k ustanoveniu celoštátnej komisie pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a k demokratickému občianstvu, ktorým v kontexte prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike odporúča Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť prijať uznesenie o ustanovení celoštátnej komisie pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu ako nezávislého mechanizmu implementácie verejných politík v oblasti ľudských práv s vyčlenením primeraných finančných a personálnych kapacít v súlade s odporúčaniami OSN a Rady Európy. Zároveň Rade vlády SR odporúča navrhnúť vláde Slovenskej republiky poveriť ustanovením celoštátnej komisie pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu príslušný ústredný orgán štátnej správy s koordinačnými kompetenciami v oblasti ľudských práv.

V Bratislave dňa 17. septembra 2014